



T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 09 Nisan 2018
Sayı: 1846

10/2778

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Kişisel verilerin hukuka aykırı bir şekilde kullanılarak, tüketici ve seçmen tercihlerinin farklı yol ve yöntemler ile manipüle edilmesinin önüne geçilmesi, Türkiye’de “büyük veri analizi” yapan şirketlerin siyasi ve ticari anlamda yaptıkları araştırmaların hangi amaçlar ile yapıldığının tespiti, bu araştırmayı yapan şirketlerin varsa kamu kurumları ve siyasi partiler ile hangi çerçevede anlaşmalar yaptığının ortaya çıkarılması, Kişisel Verileri Koruma Kurulu’nun bu bağlamda nasıl bir denetleyici ve düzenleyici çalışma yaptığının araştırılması, seçmen iradesi ve demokrasi için büyük bir risk olarak duran bu yasa dışı yöntemlere karşı bir çözümün sağlanması için Anayasa’nın 98. ve İçtüzüğü’nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz. 05.04.2018

Veledi Goadoğlu
KARLARECT

Kadim Durmaz
Kayseri Milletvekili

Dr. Çetin ARIK

Se. Mehmet Göker
BURSA

Barış TAAARAS
İSTANBUL

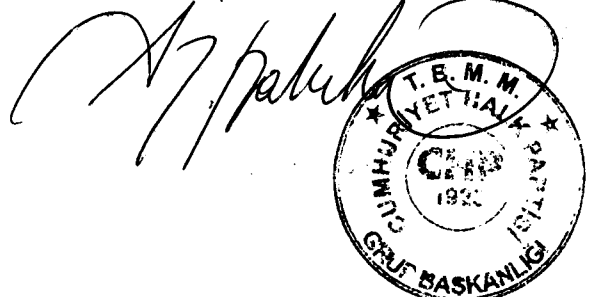
Dr. NİHAN MEHİR KARA
Antalya

Ceyhan Gökmen
BURSA

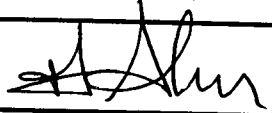
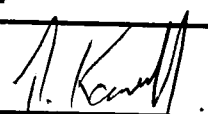
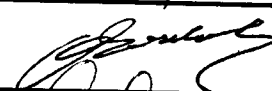
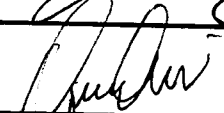
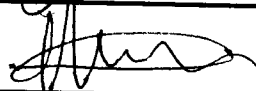
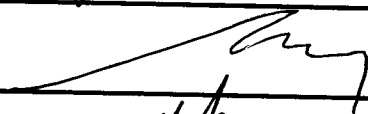
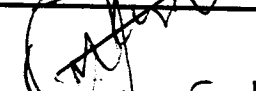
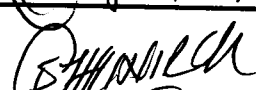
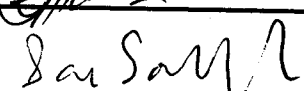
Meral Söğüt
Ankara

Levent Gök
Ankara

Ali Haydar HAKVERDİ
Ankara



1846 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Ahmet AKIN	Balıkesir Mu.	
Ömer Süha ALDAN	Muğla	
Purabi Kaya	Kırklareli	
Orhan Sarıbal	Bursa	
Tanrı ÖZCAN	Bolu.	
Tahsin Tathan	Kocaeli	
Ömer Süha ALDAN	Muğla	
İrfan AKIN	ISPARTA	
Velî AĞDABA	Nalabga Mu.	
Ali SEKER	İstanbul Mu	
Mahmut Tunal	İstanbul Mu.	
Ömer Fethi Öner	Niğde Mu	
Beyhan İRGİL	Jurşa mu.	
Selin Saygılı Bile	İzmir Mu	



GEREKÇE

"Bilgi çağı" ya da "dijital çağ" olarak adlandırılan 21. Yüzyılda, siyasi, toplumsal ve ekonomik anlamda büyük değişim ve dönüşümler yaşanmaktadır. Dijital çağ, her geçen gün insan hayatını daha fazla kolaylaştırmakta, dönüştürmekte ve geliştirmektedir. Özellikle internetin insan yaşamına girmesi bu değişime büyük bir ivme kazandırmıştır. İnternetin yarattığı en önemli alanlardan biri de çağın karakterine uygun sosyalleşme biçimi olan sosyal medya platformlarıdır.

Sosyal medya platformları, insanların geniş kitlelere ulaşmasında, siyasi katılımında, bireylerin demokrasi ve özgürlük talebinin yayılmasında ve artmasında güçlü bir iletişim aracı olarak kullanılmaktadır. Sosyal medya, bu olumlu özelliğinin yanında kullanıcıların istekleri ve tercihlerinin siyasi ve ticari menfaatler uğruna yönlendirildiği bir mecraya doğru da hızla gitmektedir. Siyasi ve ekonomik güce sahip olan kesimler, teknolojinin imkanlarını da kullanarak kişilerin özel hayatının gizliliğini ve özerkliğini hiçe sayıp, seçmen iradesini de manipüle etmekte ve yönlendirmektedir.

Geçtiğimiz günlerde kamuoyunun gündemine düşen Cambridge Analytica skandalı bu tehlikenin son örneği olmuştur. Facebook'un 50 milyon kullanıcısına ait verilerin siyasi danışmanlık şirketi Cambridge Analytica tarafından Amerika Birleşik Devletlerindeki (ABD) ve İngiltere'deki seçim ve referandumlarda yasa dışı bir biçimde kullanarak, seçmen tercihlerini etkilediği ortaya çıktı. İddialara göre, 2016 yılında ABD Başkanı Trump tarafından Başkanlık kampanyası için kiralanan bir seçmen profili oluşturma firması ve Cambridge Analytica, rızası bulunmayan milyonlarca Facebook kullanıcısının kişisel verisini kullandı. Kullanıcıların sosyal medyadaki aktiviteleri, tüketim alışkanlıkları ve siyasi eğilimleri üzerinden 'psikografik' profilleri oluşturularak, kullanıcıya uygun "kişiselleştirilmiş içerikleri" getirildiği ve bu içerikler aracılığıyla da seçmen tercihini etkilime yoluna gidildiği belirtilmektedir.

Sosyal medya platformlarının neredeyse tamamının hakkımızdaki kişisel verileri işlemek üzere depoladığı ve kâr amacıyla paylaştığı yönündeki iddialar giderek güçlenmektedir. Kişisel verilerin yasalara aykırı bir şekilde ticari ve siyasi amaçla kullanımı küresel düzeyde bir risk olarak önümüzde durmaktadır. Tarih boyunca insanlar; mahrem alanını, özel hayatını korumak, seçme ve seçilme özgürlüğü için büyük mücadeleler verdi. Ancak, geldiğimiz an itibari ile kişilerin özel hayatının gizliliği ve seçme iradesi büyük bir saldırı altında bulunmaktadır. Bu saldırılar en çok da kişilerin temel hak ve özgürlüklerine ve demokrasiye zarar vermektedir.

Türkiye'de de yakın dönemde internete yüklenen bir veri tabanında, 50 milyona yakın seçmenin kişisel verilerinin ortalığa saçılması, Sosyal Güvenlik Kurumu'nun halkın kişisel sağlık verilerini 65 milyon TL'ye özel bir firmaya sattığının mahkeme kararıyla iptal edilmesi gibi büyük skandallar yaşandı.



Kişisel verilerin yasalara ve insan haklarına aykırı bir şekilde kullanılmasının önüne geçmek için başta Avrupa olmak üzere birçok ülkede hukuki düzenlemeler yapılmış ve bu düzenlemelere istinaden veri koruma otoriteleri kurulmuştur. Ülkemizde de bu anlamda 24 Mart 2016 tarihinde kişisel verilerin işlenmesinde başta özel hayatın gizliliği olmak üzere kişilerin temel hak ve özgürlüklerini korumak ve kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerin yükümlülükleri ile uyacakları usul ve esasları düzenleyen Kişisel Verilerin Korunması Kanunu çıkmış, 7 Nisan 2016 tarih ve 29677 sayılı Resmi Gazete yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Kanun çerçevesinde idari ve mali özerkliğe sahip Kişisel Verileri Koruma Kurumu kurulmuştur. Kurumun karar organı olan Kişisel Verileri Koruma Kurulu da 12.01.2017 tarihinde göreve başladı. İnsanların bir nevi hüviyeti olan Kişisel verilerin bir metaya dönüştürülmesinin önüne geçmek için Kuruma büyük bir görev düşmektedir.

Kişisel verilerin hukuka aykırı bir şekilde kullanılması, tüketicilerin ve seçmen tercihlerinin farklı yol ve yöntemler ile manipüle edilmesi karşısında Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin ivedilikle harekete geçmesi elzemdir. Türkiye'de "büyük veri analizi" yapan şirketlerin siyasi ve ticari anlamda yaptıkları araştırmaların hangi amaçlar ile yapıldığının tespiti, bu araştırmayı yapan şirketlerin varsa kamu kurumları ve siyasi partiler ile hangi çerçevede anlaşmalar yaptığının ortaya çıkarılması, Kurul'un bu tehlike karşısında nasıl bir denetleyici ve düzenleyici çalışma yaptığının araştırılması, seçmen iradesi ve demokrasi için büyük bir risk olarak duran bu yasa dışı yöntemleri önlemek amacıyla Meclis Araştırma Komisyonu'nun kurulmasını arz ve talep ederiz.

